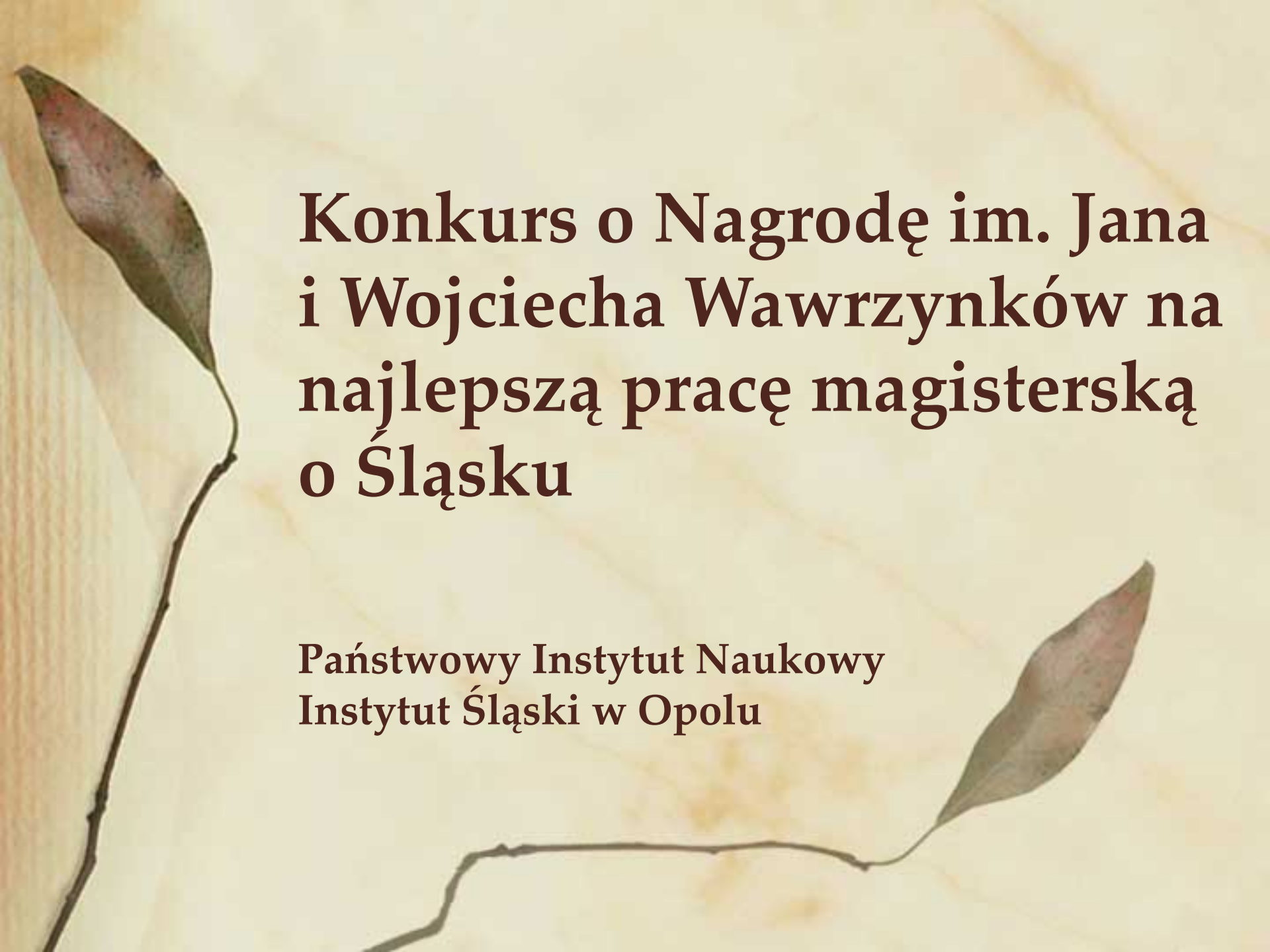

The background of the slide features a light beige, textured surface with faint, vertical, wavy lines. On the left side, a dark, thin branch extends upwards, bearing two dried, brownish leaves. Another similar branch with a single dried leaf extends from the bottom left towards the right side of the slide.

Konkurs o Nagrodę im. Jana i Wojciecha Wawrzynków na najlepszą pracę magisterską o Śląsku

Państwowy Instytut Naukowy
Instytut Śląski w Opolu

Patroni Konkursu

Jan Wawrzynek w okresie
międzywojennym
Fot. ze zbiorów rodziny
Wawrzynków

Jan Wawrzynek

(ur. 22 VI 1903 r. w Raciborzu, zm. 20 VI 1969 r. w Opolu)

Znany na Śląsku Opolskim aktywista polskiego ruchu narodowego i działacz społeczny, zasłużony szczególnie w ruchu spółdzielczym. Uczestnik III powstania śląskiego, walczył w pułku raciborskim na froncie południowym. Po podziale Górnego Śląska zdecydował się pozostać w rodzinnych stronach.

Członek Związku Polaków w Niemczech, działał w Raciborzu, Oleśnie, Strzelcach i od 1935 r. w Opolu. Wybitny przedstawiciel i niebawem lider młodej generacji ludzi spod znaku Rodła – prezes Polsko-Katolickiego Związku Młodzieży, wiceprzewodniczący Związku Śląskich Kół Śpiewaczych, a w latach 1936–1937 przywódca Związku Polaków na Śląsku.

Aresztowany 11 września 1939 r. przez opolskie gestapo, aż do wyzwolenia wiosną 1945 r. więzień hitlerowskich obozów koncentracyjnych Buchenwald, Ravensbrück i Sachsenhausen.

Jan Wawrzynek

Po wojnie współorganizator reaktywowanej spółdzielczości bankowej, m.in. długoletni członek władz Banku Rolników w Opolu, przewodniczący Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Oddziału Centralnego Związku Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowych w Opolu. Aktywny w ruchu kombatanatów i Związku Weteranów Powstań Śląskich, później Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, gdzie był członkiem Rady Naczelnej. Radny Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu, działacz Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich.

Odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Śląskim Krzyżem Powstańczym, honorową odznaką Związku Polaków w Niemczech „Za Wiarę i Wytrwanie”.

Wojciech Wawrzynek

(ur. 1 II 1913 r. w Raciborzu, zm. 19 VII 1965 r. w Monachium, RFN)

Młodszy brat Jana Wawrzynka. Działacz Związku Polskiej Młodzieży Akademickiej w Niemczech. Ukończył gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Lublińcu (szkołę kształcącą polskich uczniów z rejencji opolskiej przed otwarciem polskiego gimnazjum w Bytomiu). W latach 1932–1934 pracował w redakcjach „Dziennika Berlińskiego”, „Młodego Polaka w Niemczech”, „Narodu” oraz berlińskim oddziale Polskiej Agencji Telegraficznej. Równolegle studiował na wydziałach ekonomicznym i dziennikarskim Uniwersytetu w Berlinie. W 1934 r. kontynuował studia na Uniwersytecie w Królewcu, pracując równolegle w redakcji „Gazety Olsztyńskiej”. W trakcie studiów sekretarz, a następnie prezes Związku Akademików Polaków w Niemczech.

Wojciech Wawrzynek

Aresztowany przez gestapo we wrześniu 1939 r., osadzony w obozie koncentracyjnym Hohenbruch. Przebywał tam do 1941 r. Pod koniec tego roku zwolniony z obozu otrzymał powołanie do odbycia służby wojskowej w armii niemieckiej.

W 1946 r. powrócił do kraju. Zatrudnił się w redakcji „Trybuny Robotniczej” i „Nowin Opolskich”, w których przez pewien czas był redaktorem naczelnym. Równocześnie był działaczem Polskiego Związku Zachodniego. W listopadzie 1948 r. był pracownikiem Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie. Po powrocie do Opola od 1 sierpnia 1960 do 8 stycznia 1965r. pracował na stanowisku starszego redaktora Wydawnictwa Instytutu Śląskiego, placówki naukowej, której był współzałożycielem.

Zmarł nagle, w trakcie podróży zagranicznej, w Monachium. Był autorem prac publicystycznych i dokumentalnych oraz *Pamiętnika Opolanina*.

Restauracja Jana Wawrzynka w Strzelcach Opolskich w okresie międzywojennym
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Zjazd młodzieży polskiej ze Śląska Opolskiego w Opolu w 1927 r.
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Wycieczka działaczy Związku Polaków w Niemczech naokoło Polski
w 1927 r.

Wycieczka działaczy Związku Polaków w Niemczech naokoło Polski
w 1927 r.

Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Uroczystość założenia oddziału Spółdzielni Zaopatrzenia i Zbytu
„Rolnik” w Oleśnie w 1929 r.

Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzyńków

Wycieczka działaczy Związku Polaków w Niemczech do kraju w dniach
26 kwietnia–2 maja 1931 r.

Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Pożegnanie Konsula Generalnego RP w Opolu Leona Malhomme'a –
przyjęcie w Konsulacie w Opolu 3 grudnia 1932 r.
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzyńków

Uroczyste otwarcie pierwszej polskiej bursy akademickiej w Berlinie, październik 1932 r. W grupie studentów Wojciech Wawrzynek (czwarty od lewej)

Repr. z: W. Wawrzynek, *Pamiętnik Opolanina*, Instytut Śląski w Opolu, Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 1965

Gwiazdka Związku Polaków w Niemczech w Groszowicach w 1932 r.
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

III. Studenci polscy Śląska Opolskiego na wyższych uczelniach niemieckich w latach 1924–1939

L. p.	Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania rodziców	Zawód rodziców	Wydział
Związek Akademików Górnoślazaków „Silesia Superior”, założony 28 sierpnia 1924 w gmachu opolskiej spółdzielni „Rolnika”				
1	Affa Ludwik	Racibórz	budowniczy	prawo
2	Cebula Ignacy	Biała Prudnicka	rolnik	prawo
3	Cygan Józef	Chrzaszczycy	rolnik	ekonomia
4	Fikus Józef	Tarnów Opolski	rolnik	prawo
5	Gabriel Franciszek	Dobrzeń Wielki	rolnik	medycyna
6	Grala Franciszek	Gliwice	górnik	medycyna
7	Głogowski Leon	Gliwice	robotnik	medycyna
8	Hudała Józef	Gliwice	prac. umysł.	prawo
9	Hyla Józef	Dobrzeń Wielki	rolnik	pedagogia
10	Kania Tadeusz	Siołkowice	rolnik	medycyna
11	Kipka Grzegorz	Prudnik	rolnik	prawo
12	Knosała Karol	Żelazna	rolnik	teologia
13	Kołeczko Juliusz	Mechnice Kozielskie	rolnik	medycyna
14	Kośny Augustyn	Chróścice	rolnik	medycyna
15	Kośny Maksymilian	Chróścice	rolnik	medycyna
16	Koza Józef	Sudół Raciborskie	rolnik	prawo
17	Kubis Ryszard	Biała Prudnicka	rolnik	filologia
18	Kurpierz Józef	Nowa Wieś	rolnik	medycyna
19	Kwoczek Paweł	Królewska	rolnik	prawo
20	Malczewska	Grabina Prudnicka	rolnik	prawo
21	Nantka Paweł	Racibórz	prac. banku	filologia
		Gliwice	właściciel	filologia
22	Osieka Jerzy	Nysa-Baborów	sklepu	chemia
23	Prokop Ernest	Racibórz	prac. umysł.	chemia
24	Różycki Stefan	Racibórz	chałupnik	medycyna
25	Smyrek Cyryl	Bogacica	prac. umysł.	ekonomia
26	Spychalski		chałupnik	filologia
	Mirosław	Opole	prac. banku	medycyna
27	Tomys Józef	Olesno	rolnik	teologia
28	Torchała Karol	Racibórz	chałupnik	medycyna
29	Warzecha Piotr	Domecko Opolskie	rolnik	medycyna
30	Wyrwoł Jerzy	Tarnów Opolski	rolnik	teologia
31	Zmarzły Ernest	Opole	prac. umysł.	ekonomia
Związek Akademików Polaków w Niemczech T. z., założony 30 lipca 1934 r.				
a) Ośrodek w Berlinie				
32	Murek Stefan	Kadłub Strzelecki	rolnik	ekonomia
33	Osmańczyk Edmund	Strzelin (Dolny Śl.)	robotnik rolny	dziennikarstwo

L. p.	Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania rodziców	Zawód rodziców	Wydział
34	Piernikarczyk Sylwester	Wieszowa p. Bytom	górnik	ekonomia
35	Poloczek Wilhelm	Górniki p. Bytom	górnik	dziennikarstwo
36	Warzecha Jerzy	Domecko	rolnik	ekonomia
b) Ośrodek w Królewcu				
37	Brieger Emanuel	Grabina	rolnik	medycyna
38	Liguda Bronisława	Suchy Bór	prac. umysł.	medycyna
39	Liguda Bolko	Suchy Bór	prac. umysł.	prawo
40	Mehl Piotr	Dobrzeń Wielki	rolnik	filologia
41	Pampuch Jerzy	Złotniki Op.	rolnik	malarstwo
42	Planetorz			
	Władysław	Cisek pow. Koźle	górnik	filologia
43	Spisła Gerard	Siołkowice	chałupnik	prawo
44	Wawrzynek Wojciech	Racibórz	robotnik	ekonomia
c) Ośrodek we Wrocławiu				
45	Czech Józef	Niewodniki pow. Grodków	rolnik	medycyna
46	Gałązka Jan	Gliwice	robotnik	filologia
47	Grzesik Franciszek	Budziska	chałupnik	medycyna
48	Grzonka Stanisław	Racibórz	robotnik	filologia
49	Kapuścik Paweł	Racibórz	robotnik	prawo
50	Kasperek Paweł	Winów p. Opole	rolnik	dentystyka
51	Klima Franciszek	Babice p. Racib.	rolnik	agronomia
52	Kowol Alojzy	Grudziec p. Opole	chałupnik	ekonomia
53	Pisarczyk Antoni	Głogówek	chałupnik	ekonomia
54	Tomechna Gerard	Chrzaszczycy	chałupnik	medycyna
55	Wardzyński Franciszek	Wrocław	prac. umysł.	ekonomia
56	Wardzyński Jan	Wrocław	prac. umysł.	prawo
57	Warzok Adolf	Ciechowice pow. Racibórz	robotnik	medycyna
58	Wróbel Józef	Wielkie Borki	chałupnik	filologia
56	Suszka	Zabrze	robotnik	filologia

*) Do Śląska Opolskiego zaliczono także powiaty i miasta: Gliwice, Zabrze, Bytom, które w latach międzywojennych należały do rejencji opolskiej.

Wojciech Wawrzynek (poz. 44) w wykazie studentów polskich ze Śląska Opolskiego na wyższych uczelniach niemieckich w latach 1924–1939
Repr. z: W. Wawrzynek, *Polskie stowarzyszenia akademickie na Śląsku Opolskim w latach 1924–1939*, Instytut Śląski w Opolu, Opole 1963, s. 36–37

Wojciech Wawrzynek (trzeci od prawej) w pierwszej grupie studentów polskich w Królewcu, 1934 r.

Repr. z: W. Wawrzynek, *Pamiętnik Opolanina*, Instytut Śląski w Opolu, Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 1965

Pielgrzymka ze Śląska Opolskiego do Częstochowy w 1934 r.
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Pielgrzymka ze Śląska Opolskiego na Jasną Górę w 1935 r.
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Wycieczka młodzieży polskiej z powiatu opolskiego do Strzelec
Opolskich, 17 maja 1937 r.
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Fotomontaż Mgr M. Kornicki

Wojciech Wawrzynek – redaktor naczelny „Nowin Opolskich” (reaktywowanych 1 stycznia 1946 r.) wraz z pracownikami redakcji i drukarni.

Fotomontaż M. Kornickiego. Repr. z: *Opole 1945–1948. Wystawa marzec–kwiecień*, Opole 1948, s. 63

Wycieczka rodzin działaczy Związku Polaków w Niemczech z okresu międzywojennego do Raciborza 30 października 1956 r.
Fot. ze zbiorów rodziny Wawrzynków

Jan Wawrzynek przemawia na wiecu protestacyjnym przeciwko wojnie, lata pięćdziesiąte

Repr. z: W. Wawrzynek, *Pamiętnik Opolanina*, Instytut Śląski w Opolu, Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 1965

WOJCIECH WAWRZYNEK

**POLSKIE STOWARZYSZENIA AKADEMICKIE
NA ŚLĄSKU OPOLSKIM
W LATACH 1924 — 1939**

INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU

Okladka książki *Polskie stowarzyszenia akademickie...*, wydanej w 1963 r.

INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU

WOJCIECH WAWRZYNEK

PAMIĘTNIK
OPOLANINA

Wydawnictwo „Śląsk” Katowice

Okładka książki *Pamiętnik
Opolanina*, wydanej w 1965 r

Nagroda im. Jana i Wojciecha Wawrzynków za najlepszą pracę magisterską poświęconą dziejom politycznym, kulturze i problemom społecznym Śląska

Doroczna Nagroda imienia Jana i Wojciecha Wawrzynków (w latach 1991–2005 Nagroda im. Wojciecha Wawrzynka) ustanowiona została w 1991 roku z inicjatywy Rodziny Patronów Nagrody – Edyty i Piotra Wawrzynków.

Intencją fundatorów jest zachęcenie studentów do podejmowania badań śląskoznawczych wyostrzających świadomość społeczną w dziedzinach objętych formułą nagrody, tj. w zakresie nauk humanistycznych i społecznych w odniesieniu do Śląska jako krainy historyczno-geograficznej.

Celem konkursu jest wyłonienie najlepszej ze zgłoszonych prac magisterskich, której autor otrzymuje dyplom i nagrodę pieniężną.

Organizatorem Konkursu jest Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu

Zarządzenie Nr 3

dyrektora Państwowego Instytutu Naukowego - Instytutu Śląskiego w Opolu w sprawie powołania Kapituły Nagrody im. Wojciecha Wawrzynka

1. W związku z ustanowieniem przez Edytę i Piotra Wawrzynków dorocznej nagrody pieniężnej w wys. 5 mln zł dla autora najlepszej pracy magisterskiej dotyczącej tematyki Śląska i przekazaniem przez Fundatorów na ten cel odpowiedniej dotacji powołuję - w myśl wcześniejszych uzgodnień z przedstawicielami Fundatorów - Kapitułę Nagrody im. Wojciecha Wawrzynka.
2. W skład Kapituły powołuję następujące osoby:
 1. Halina Kania (przedstawiciel Fundatorów)
 2. Marian Wawrzynek (przedstawiciel Fundatorów)
 3. mgr Janusz Gaździewicz (UW w Opolu)
 4. dr Stanisław Gruszecki (PIN - Instytut Śląski)
 5. doc. dr hab. Wiesław Lesiuk (PIN - Instytut Śląski)
 6. doc. dr hab. Michał Lis (PIN - Instytut Śląski)
 7. dr Marek Masnyk (WSP Opole)
 8. dr Irena Sroka (SIN Katowice)
 9. prof. dr hab. Wojciech Wrzesiński (Uniwersytet Wrocławski)

W skład Kapituły wchodzi też:

 10. dyrektor Państwowego Instytutu Naukowego - Instytutu Śląskiego w Opolu
 11. przewodniczący Rady Naukowej PIN - Instytutu Śląskiego w Opolu
 12. przedstawiciel Zarządu Stowarzyszenia Instytut Śląski w Opolu.
3. Zadaniem Kapituły jest prowadzenie całokształtu spraw związanych z przyznawaniem nagród. Kapituła spełnia zarazem funkcję jury.
4. Na konstytucyjnym posiedzeniu członków Kapituły, które zwołane zostanie przez dyrektora PIN - Instytutu Śląskiego w Opolu - wybrane zostanie Prezydium Kapituły w składzie: przewodniczący, sekretarz, skarbnik, określony zostanie regulamin Nagrody im. Wojciecha Wawrzynka i regulamin pracy Kapituły.

- 2 -

5. Środki na nagrody gromadzone są na odrębnym podkoncie w Banku Zachodnim I Oddział w Opolu, ul. Ozimska 6, subkonto Nr 385208-3447-139-172.
6. Obsługę finansowo-administracyjną i organizacyjną Nagrody im. W. Wawrzynka sprawuje PIN - Instytut Śląski w Opolu.
7. Zgodnie z wolą Fundatorów w roku 1991 przyznana zostanie nagroda dla autora pracy magisterskiej dotyczącej Śląska, wyróżnionego w konkursie obejmującym zgłoszone prace obronione w latach 1990 i 1991. Następne edycje nagrody uwzględniać już będą wyłącznie kandydatury autorów prac obronionych w roku przyznawania nagrody.

DYREKTOR
prof. dr hab. Janusz Kossiel

27.5.1991

REGULAMIN

Nagrody imienia Wojciecha Wawrzynka za najlepszą pracę magisterską poświęconą dziejom politycznym, kulturalne i problemom społecznym Śląska

§ 1

Fundatorem nagrody imienia Wojciecha Wawrzynka jest rodzina Patrona: Edyta i Piotr Wawrzynkowie. Fundusz nagrody może być powiększony dotacjami innych sponsorów, zarówno osób prawnych, jak i fizycznych.

§ 2

Z upoważnienia Fundatorów nagrodę przyznaje 12-osobowa Kapituła, w skład której wchodzi: Marian Wawrzyniek – przedstawiciel Fundatorów (przewodniczący), Halina Kania – przedstawiciel Fundatorów, dyrektor Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu, przewodniczący Rady Naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu, prezes Kuratorium Stowarzyszenia Instytut Śląski, przedstawiciel Wojewody Opolskiego, prof. dr hab. Wojciech Wrzesiński – Uniwersytet Wrocławski, dr Irena Sroka – Śląski Instytut Naukowy w Katowicach, dr Marek Masnyk – Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, dr Stanisław Gruszecki – PIN – Instytut Śląski (skarbnik), doc. dr hab. Wiesław Lesiuk – PIN – Instytut Śląski (sekretarz), doc. dr hab. Michał Lis – PIN – Instytut Śląski.

§ 3

Intencją Fundatorów jest zachęcenie studentów do podejmowania badań śląskoznawczych wystrzegających świadomość społeczną w dziedzinach objętych formułą nagrody. Obejmuje ona przedmiot zainteresowania nauk humanistycznych i społecznych w odniesieniu do Śląska jako krainy historyczno-geograficznej.

§ 4

Doroczna nagroda imienia Wojciecha Wawrzynka przyznawana jest w drodze konkursu, rozstrzyganego przez Kapitułę jako jury. W razie potrzeby Kapituła zwraca się o opinie szczegółowe do recenzentów powoływanych spośród pracowników naukowych PIN – Instytutu Śląskiego, członków Rady Naukowej tego Instytutu lub pracowników nauk będących członkami Stowarzyszenia Instytut Śląski.

§ 5

Prace na konkurs mogą być zgłaszane przez rektorów, dziekanów, dyrektorów instytutów i kierowników zakładów uczelnianych oraz przez promotorów prac magisterskich.

§ 6

Prace na konkurs należy nadsyłać do 30 października każdego roku do Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu (ul. Placowa 17, 45-082 Opole) z dopiskiem na kopercie: Konkurs im. Wojciecha Wawrzynka.

Wniosek powinien zawierać uzasadnienie wnioskodawcy, egzemplarz rekomendowanej pracy magisterskiej, imię i nazwisko autora, datę i miejsce jego urodzenia, dokładny adres zamieszkania i miejsce pracy.

§ 7

Celem konkursu jest wyłonienie najlepszej ze zgłoszonych w danym roku prac magisterskich, której autor otrzyma dyplom i nagrodę pieniężną w wysokości 5 mln zł. Nagrodzona praca, a także inne prace wysoko ocenione w konkursie, mogą zostać zarekomendowane przez Kapitułę dyrekcji PIN – Instytutu Śląskiego do druku w całości lub w fragmentach.

Promotor nagrodzonej pracy otrzyma list gratulacyjny od Kapituły.

§ 8

Wszystkie nadesłane na konkurs prace po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego pozostają do dyspozycji PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu jako depozyt w zbiorach specjalnych biblioteki, z zachowaniem pełni praw autorskich.

§ 9

Nagroda wręczana będzie na uroczystym posiedzeniu Kapituły w grudniu każdego roku. Przyznanie jej podane zostanie do publicznej wiadomości przez środki masowego przekazu. O dokładnym terminie wręczenia nagrody laureat i promotor zostaną powiadomieni pisemnie.

§ 10

Kapituła zastrzega sobie prawo nieprzyznania nagrody w danym roku.

§ 11

Kapituła w porozumieniu z Fundatorami może podwyższyć wysokość nagrody, w miarę możliwości finansowych, aby utrzymać na uprzednio ustalonym poziomie realną jej wartość.

§ 12

Treść niniejszego regulaminu wchodzi w życie z dniem 13 czerwca 1991 r. i zostaje podana do publicznej wiadomości. Zawiadomienie o konkursie co roku będzie rozsyłane do rektorów uczelni wyższych w kraju.

Wszelkie ewentualne zmiany niniejszego regulaminu wymagają podjęcia stosownej uchwały przez Kapitułę.

Kapituła Nagrody
imienia Wojciecha Wawrzynka

Nagroda im. Jana i Wojciecha Wawrzynków za najlepszą pracę magisterską poświęconą dziejom politycznym, kulturze i problemom społecznym Śląska

Doroczna Nagroda imienia Jana i Wojciecha Wawrzynków (w latach 1991–2005 Nagroda im. Wojciecha Wawrzynka) ustanowiona została w 1991 roku z inicjatywy Rodziny Patronów Nagrody – Edyty i Piotra Wawrzynków.

Intencją fundatorów jest zachęcenie studentów do podejmowania badań śląskoznawczych wyostrzających świadomość społeczną w dziedzinach objętych formułą nagrody, tj. w zakresie nauk humanistycznych i społecznych w odniesieniu do Śląska jako krainy historyczno-geograficznej.

Celem konkursu jest wyłonienie najlepszej ze zgłoszonych prac magisterskich, której autor otrzymuje dyplom i nagrodę pieniężną.

Organizatorem Konkursu jest Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu

Przewodniczący Kapituły

1992–1998 – Marian Wawrzynek

od 1998 r. – Roman Wawrzynek

Sekretarze Kapituły

1991–1997 – Wiesław Lesiuk

1998–2003 – Stanisław Senft

od 2004 r. – Bogdan Cimała

Laureaci Nagrody

Rok	Autor i tytuł pracy	Uczelnia i promotor
1991	Violetta Rezler-Wasielewska, <i>Z dziejów rodu Gomołów</i>	WSP w Opolu, prof. Wiesław Lesiuk
1992	Bernard Linek, <i>Prasa opolska wobec emigracji Ślązaków do RFN w latach 1955–1981</i>	Uniwersytet Wrocławski, prof. Wojciech Wrzesiński
1993	Małgorzata Bąk, <i>Ludność parafii ewangelickiej Kaczorów pow. Świerzawa w latach 1796–1870</i>	Uniwersytet Wrocławski, prof. Zbigniew Kwaśny
	Joerg Lueer, <i>Nationalsozialistische Siedlungs und Bevölkerungspolitik in Oberschlesien 1939-1945, untersucht am Beispiel der Dienststelle des Reichskommissars für die Festigung des deutschen Volkstums in Oberschlesien (Narodowosocjalistyczna polityka osadnicza i ludnościowa na Górnym Śląsku 1939–1945, na przykładzie stanowiska pełnomocnika Rzeszy ds. umacniania niemczyzny na Górnym Śląsku</i>	Freie Universität zu Berlin, prof. Klaus Zernack
1994	Adam Szymański, <i>Mecenat artystyczno-kulturalny Jerzego II Wspaniałego – księcia brzesko-ławskiego</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Stanisław S. Nicieja
1995	Roman Chmielewski, <i>Reforma administracji publicznej na przykładzie starań o utworzenie powiatu krapkowickiego</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
1996	Maciej Borkowski, <i>Wokół Żydów opolskich 1812–1938</i>	Uniwersytet Wrocławski, prof. Marek Czapliński
	Henryk Czech, <i>Wpływ Elektrowni „Opole” na tożsamość kulturową gminy Dobrzeń Wielki</i>	Uniwersytet Opolski, ks. prof. Alojzy Marcol
1997	Diana Bzdyra, <i>Marek Jodłowski – opolski poeta, redaktor, krytyk teatralny – w piętą rocznicę śmierci,</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Joachim Glensk
	Alina Kowalczyk, <i>Flucht und Vertreibung aus Schlesien 1945-1947. Berichte der Überlebenden (Ucieczka i wypędzenie ze Śląska. Relacje tych, którzy przeżyli</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Norbert Honsza

Laureaci Nagrody

Rok	Autor i tytuł pracy	Uczelnia i promotor
1998	Adriana Dawid, <i>Maksymilian Kośny. Lekarz i działacz społeczny</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Marek Masnyk
1999	Henryk Niestrój, <i>Miedary. Monografia miejscowości do roku 1945</i>	Uniwersytet Opolski, ks. prof. Kazimierz Dola
2000	Magdalena Górniak, <i>Głucholazy w pierwszych latach po II wojnie światowej (1945–1950)</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Marek Masnyk
	Joanna Zięba, <i>Związek Górnośląski w Katowicach 1989–1998</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
2001	Łukasz Kuś, <i>Paweł Kwoczek(1904–1975) – adwokat i działacz społeczny</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
2002	Marta Walczak, <i>Kształtowanie się powojennego oblicza Wałbrzycha – przemiany społeczno-polityczne w latach 1945–1948</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Marek Masnyk
2003	Monika Kopka, <i>Powstanie i rozwój uposażenia klasztoru Norbertanek w Czarnowąsach do końca XIV wieku na tle przemian osadniczo-gospodarczych Śląska Górnego</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Anna Pobóg-Lenartowicz
2004	Wojciech Raczkowski, <i>Górny Śląsk regionalizm i separatyzm</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
2005	Wojciech Szwed, <i>Dzieje linii kolejowej Kłodzko–Wałbrzych</i>	Uniwersytet Wrocławski, prof. Jan Kęsik
2006	Rafał Gorzolka, <i>Ślązak od kuchni. Z historii kultury żywienia</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Krystyna Kossakowska-Jarosz
2007	Krzysztof Gil, <i>Śląski ruch autonomiczny – regionalizm czy separatyzm</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis

Wyróżnienia

Rok	Autor i tytuł pracy	Uczelnia i promotor
1998	Michał Kij, <i>Obraz powodzi w 1997 r. w regionalnej prasie Opolszczyzny</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Joachim Glensk
	Ewa Kosowska-Korniak, <i>Od zagrożenia do akceptacji. Obraz mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim w latach 1988–1998 w prasie polskiej</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
	Łukasz Sochacki, <i>Rozwój kapitału niemieckiego na Śląsku Opolskim po 1989 r.</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
1999	Katarzyna Michalska, <i>Wolność kulami przeszyta. Dwie odsłony wydarzeń w Kopalni Węgla Kamiennego „Manifest Lipcowy” (1981/1982, 1993–1999),</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Marek Masnyk
2000	Henryk Duda, <i>Sucha – wieś i parafia</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
	Marek Rymarz, <i>Euroregion „Pradziad”. Przestrzenne i społeczno-gospodarcze skutki utworzenia struktury ponadgranicznej</i>	Uniwersytet Łódzki, prof. Krystian Heffner
	Dariusz Zielonka, <i>Jezuickie misje ludowe na Śląsku w latach 1851–1852</i>	Papieski Fakultet Teologiczny we Wrocławiu, ks. prof. Józef Swastek
2001	Petra Kuncikova, <i>Nemecke politicke strany zapadnim Slezsku před první svetovou valkou</i>	Slezska Universita Opava, dr Marie Gawrecka
	Andrzej Prasał, <i>Życie i twórczość Józefa Ignacego Schnabla (1767–1831) na tle dziejów muzyki kościelnej na Śląsku</i>	Papieski Wydział Teologiczny, ks. prof. Józef Pater
	Till Scholz-Knobloch, <i>Die deutsche Minderheit im Oppelner Schlesien. Selbstrefleksion und politisch-soziale Situation</i>	Universität Hannover, prof. Christiane Lemke
2002	Joanna Lilia Świącik, <i>Rok 1981 w województwie legnickim</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis

Wyróżnienia

Rok	Autor i tytuł pracy	Uczelnia i promotor
2003	Krystyna Kapica, <i>Działalność Domu Pomocy Społecznej w Dobrzeniu Wielkim prekursorem pomocy socjalnej w środowisku</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Zenon Jasiński
	Aleksandra Rabus, <i>Współczesne preferencje czytelnicze kobiecej prasy niemieckojęzycznej na Śląsku</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Czesława Mykita-Glensk
	Przemysław Jędrychowski, <i>Dzieje parafii św. Michała Archaniola w Grodkowie do 1579 roku</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Anna Pobóg-Lenartowicz
2004	Janina Różałowska, <i>Mała architektura sakralna na przykładzie Komornik i Łowkowic</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Krystyna Kossakowska-Jarosz
	Małgorzata Kalisz, <i>Monografia „Beczki”</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Joachim Glensk
2005	Jakub Fedyczkowski, <i>Kultura w Opolu 1945–1950</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Michał Lis
	Szymon Nyga, <i>Życie i działalność gospodarczo-po-li-tyczna księcia pszczyńskiego Jana Henryka XV Hoch-berg von Pless w latach 1861–1938</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Marek Masnyk
2006	Grzegorz Nowak, <i>Dzieje parafii p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Łubowicach w latach 1447–2005</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Anna Pobóg-Lenartowicz
	Anna Welc, <i>Kazimierz, książę opolski</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Anna Pobóg-Lenartowicz
	Henryk Welc, <i>Viola Bułgarka, księżna opolska</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Anna Pobóg-Lenartowicz
2007	Barbara Górecka, <i>Monografia Amatorskiego Zespołu Teatralnego „FASKA” z Piotrówki</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Czesława Mykita Glensk
	Anna Grabowska, <i>Życie i działalność księcia opolskiego Mieszka II Otyłego</i>	Uniwersytet Opolski, prof. Anna Pobóg-Lenartowicz

KONKURS DLA MŁODYCH BADACZY ŚLĄSKA ROZSTRZYGNIĘTY

Pisać o tym, co lubi

FOT. PAWEŁ STAUFFER

Promotor prof. Michał Lis (z lewej) i Wojciech Raczkowski, jego student.

Wojciech Raczkowski, absolwent opolskiej politologii, otrzymał wczoraj Nagrodę im. Wojciecha Wawrzynka za pracę magisterską „Górny Śląsk - regionalizm i separatyzm”.

nografię „Bęczki” Małgorzaty Kalisz (promotor prof. Joachim Glensk) i pracę Janiny Rożałowskiej, poświęconą małej architekturze sakralnej na Opolszczyźnie (promotor - prof. Krysztyna Kossakowska-Jarosz).

W konkursie na najlepszą pracę magisterską poświęconą dziejom politycznym, kulturze i problemom społecznym Śląska kapituła nagrody oceniała w tym roku sześć prac. Wszystkie powstały na Uniwersytecie Opolskim.

- Od początku nie mieliśmy wątpliwości, komu należy się nagroda - powiedział „NTO” prof. Stanisław Senft, członek kapituły i dyrektor Instytutu Śląskiego w Opolu.

Dumny z sukcesu swego studenta był prof. Michał Lis, promotor nagrodzonej pracy.

- To był trudny temat, ryzykowny. Cieszę się, że młodemu badaczowi udało się uniknąć licznych pułapek, które przy jego realizacji czyhały - powiedział prof. Lis.

Wojciech Raczkowski, który w dzieciństwie przyjechał na Śląsk z Pomorza, przyznał, że zawsze intrygowało go, skąd się biorą autonomiczne i separatystyczne poglądy ludzi mieszkających na Śląsku.

- Prześledziłem rozwój tych tendencji od dwudziestolecia międzywojennego po współczesność - mówił laureat nagrody. - Jestem sympatykiem tej ziemi. Uważam, że na Śląsku i w całej Polsce potrzebna jest nowa jakość w sprawowaniu polityki. Ludzie „na dole” coraz częściej duszą się przez to, co się dzieje „na górze”. Moim zdaniem górnośląskie tendencje regionalistyczne i separatystyczne łatwo można by przyciąć, dając ludziom po prostu więcej władzy.

Zwycięzca konkursu swoje badania śląskoznawcze kontynuuje już na studiach doktoranckich na Uniwersytecie Opolskim. Jego marzeniem jest praca naukowa. Na razie odbywa staż absolwencki w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, gdzie mieszka.

Kapituła wyróżniła również mo-

Nagroda im. Wojciecha Wawrzynka przyznawana jest od 1991 roku. Jej patronem jest zmarły w 1966 roku działacz narodowościowy, członek Związku Polaków w Niemczech, a po wojnie dziennikarz i pracownik Instytutu Śląskiego. Fundatorem nagrody jest rodzina Wawrzynków.

Iwona KŁOPOCKA
iklopacka@nto.pl

Jedno pytanie

Doping na całe życie

Czy Nagroda im. Wojciecha Wawrzynka pomaga w karierze?

Prof. Stanisław SENFT, członek kapituły nagrody i dyrektor PIN Instytut Śląski:

- Od początku celem tej nagrody było nie tylko promowanie szeroko rozumianej problematyki śląskiej, ale też wyławianie ciekawych indywidualności i młodych talentów. Kiedy rodzina Wawrzynków wystąpiła z tą inicjatywą, spodziewaliśmy się, że będzie to rodzaj konkursu na stanowiska asystentów, przyszłych pracowników naukowych naszego instytutu i opolskich uczelni. Praktyka okazała się inna, na co wpłynęły uwarunkowania polskiej transformacji. W placówkach naukowych trudno o etaty. Do instytutu przyjęliśmy dwóch laureatów nagrody. Większość szukała stabilizacji finansowej w dziedzinach pozanaukowych. Ta nagroda daje jednak doping na dalsze życie. Powinniśmy budować społeczeństwo sukcesu. Im więcej jest ludzi z sukcesem, tym bardziej przekłada się to na sukces zbiorowy, zadowolenie i optymizm społeczny.

NOTOWAŁA IKA

DYPLOM UZNANIA

dla

prof. dra, dra h.c. Klausa Zernacka
promotora pracy magisterskiej
Jörga Lüera

pod tytułem

*Nationalsozialistische Siedlungs — und Bevölkerungspolitik
in Oberschlesien 1939–1945, untersucht am Beispiel
der Dienststelle des Beauftragten des Reichskommissars
für die Festigung des deutschen Volkstums in Oberschlesien*

obronionej w 1992 r. w Friedrich-Meinecke-Institut
der Freien Universität Berlin
nadany z okazji przyznania Autorowi
Nagrody imienia Wojciecha Wawrzynka
w konkursie na najlepszą pracę magisterską poświęconą
dziejom politycznym, kulturze i problemom społecznym
Śląska

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego
w Opolu
Krzysztof Heffner
prof. dr hab. Krystian Heffner

Przewodniczący Kapituły
Nagrody im. W. Wawrzynka
Marian Wawrzyniak
Marian Wawrzyniak

Sekretarz Kapituły
Nagrody im. W. Wawrzynka
Wiesław Lesiuk
prof. dr hab. Wiesław Lesiuk

DYPLOM UZNANIA

dla

mgra Jörga Lüera

nadany z okazji przyznania
Nagrody imienia Wojciecha Wawrzynka
w konkursie na najlepszą pracę magisterską poświęconą
dziejom politycznym, kulturze i problemom społecznym
Śląska

za pracę magisterską pt.
*Nationalsozialistische Siedlungs — und
Bevölkerungspolitik in Oberschlesien 1939–1945,
untersucht am Beispiel der Dienststelle
des Beauftragten des Reichskommissars für
die Festigung des deutschen Volkstums in
Oberschlesien*
obronioną w 1992 r. pod kierunkiem
prof. dra, dra h.c. Klausa Zernacka
w Friedrich-Meinecke-Institut der Freien Universität Berlin

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego
w Opolu
Krzysztof Heffner
prof. dr hab. Krystian Heffner

Przewodniczący Kapituły
Nagrody im. W. Wawrzynka
Marian Wawrzyniak
Marian Wawrzyniak

Sekretarz Kapituły
Nagrody im. W. Wawrzynka
Wiesław Lesiuk
prof. dr hab. Wiesław Lesiuk

DYPLOM UZNANIA

dla

mgra Macieja Borkowskiego

nadany z okazji przyznania
Nagrody imienia Wojciecha Wawrzynka
w konkursie na najlepszą pracę magisterską
poświęconą dziejom politycznym, kulturze
i problemom społecznym Śląska

za pracę magisterską pt.

Wokół Żydów opolskich 1812-1938

obronioną w 1996 r. pod kierunkiem
prof. dra hab. Marka Czaplirskiego
Na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Uniwersytetu Wrocławskiego

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego
w Opolu

W. Lesiuk
prof. dr hab. Wiesław Lesiuk

Przewodniczący Kapituły
Nagrody im. W. Wawrzynka
Marian Wawrzyniak
Marian Wawrzyniak

Sekretarz Kapituły
Nagrody im. W. Wawrzynka
St. Senft

doc. dr hab. Stanisław Senft

DYPLOM UZNANIA

nadany z okazji

przyznania wyróżnienia w konkursie
o **Nagrodę imienia Wojciecha Wawrzynka**
na najlepszą pracę magisterską
poświęconą dziejom politycznym, kulturze
i problemom społecznym Śląska

otrzymuje

Petra Kunčikova

za pracę magisterską pt.
*Německé politické strany v západním Slezsku
před první světovou válkou*

obronioną w 2001 r. pod kierunkiem
dr Marii Gawreckiej
na Wydziale Filozoficzno-Przyrodznawczym
Uniwersytetu Śląskiego w Opawie
(Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezská univerzita v Opavě)

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu
Sekretarz Kapituły

St. Senft
prof. dr hab. Stanisław Senft

Przewodniczący Kapituły
Nagrody im. Wojciecha Wawrzynka
R. Wawrzyniak
Roman Wawrzyniak

DYPLOM UZNANIA

dla

dr Marii Gawreckiej

promotora pracy magisterskiej
Petry Kunčikovej

pod tytułem
*Německé politické strany v západním Slezsku
před první světovou válkou*

obronionej w 2001 r.
na Wydziale Filozoficzno-Przyrodniczym
Uniwersytetu Śląskiego w Opawie
(Filozoficko-přirodovědecká fakulta Slezská univerzita v Opavě)

nadany z okazji przyznania Autorce
**wyróżnienia w konkursie
o Nagrodę imienia Wojciecha Wawrzynka**
na najlepszą pracę magisterską
poświęconą dziejom politycznym, kulturze
i problemom społecznym Śląska

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu
Sekretarz Kapituły

St. Senft
prof. dr hab. Stanisław Senft

Przewodniczący Kapituły
Nagrody im. Wojciecha Wawrzynka

R. Wawrzynek
Roman Wawrzynek

DYPLOM UZNANIA

dla

prof. dr hab.

Krystyny Kossakowskiej-Jarosz

promotora pracy magisterskiej
Rafała Gorzolki

pod tytułem
*Ślązak od kuchni
Z historii kultury żywienia*

obronionej w 2006 r.
na Wydziale Filologicznym
Uniwersytetu Opolskiego

nadany z okazji przyznania Autorowi
Nagrody imienia Jana i Wojciecha Wawrzynków
za najlepszą pracę magisterską
poświęconą dziejom politycznym, kulturze
i problemom społecznym Śląska

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego
w Opolu
T. S. Gwizdz
dr Teresa Soldra-Gwizdz

Sekretarz Kapituły
B. Cimała
prof. dr hab. Bogdan Cimała

Przewodniczący Kapituły
R. Wawrzynek
mgr Roman Wawrzynek

DYPLOM UZNANIA

dla
prof. dra hab. Michała Lisa
promotora pracy magisterskiej
Krzysztofa Gila

pod tytułem
*Śląski ruch autonomiczny
– regionalizm czy separatyzm*

obronionej w 2007 r.
na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym
Uniwersytetu Opolskiego

nadany z okazji przyznania Autorowi
Nagrody imienia Jana i Wojciecha Wawrzynków
w konkursie na najlepszą pracę magisterską
poświęconą dziejom politycznym, kulturze
i problemom społecznym Śląska

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego
w Opolu
Teresa Solder-Gwizdz
dr Teresa Solder-Gwizdz

Przewodniczący Kapituły
Wawrzyn
mgr Roman Wawrzyn

Sekretarz Kapituły
B. Cimała
prof. dr hab. Bogdan Cimała

DYPLOM UZNANIA

nadany z okazji
przyznania wyróżnienia w konkursie
o **Nagrodę imienia Jana i Wojciecha Wawrzynków**
na najlepszą pracę magisterską
poświęconą dziejom politycznym, kulturze
i problemom społecznym Śląska

otrzymuje

Anna Grabowska
za pracę magisterską pt.

*Życie i działalność księcia opolskiego
Mieszka II Otyłego (ok. 1220–1246)*

obronioną w 2007 r. pod kierunkiem
prof. dr hab. Anny Pobóg-Lenartowicz
na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym
Uniwersytetu Opolskiego

Dyrektor PIN – Instytutu Śląskiego
w Opolu
Teresa Solder-Gwizdz
dr Teresa Solder-Gwizdz

Przewodniczący Kapituły
Wawrzyn
mgr Roman Wawrzyn

Sekretarz Kapituły
B. Cimała
prof. dr hab. Bogdan Cimała

Warunki uczestnictwa w Konkursie

Prace na Konkurs mogą być zgłaszane przez rektorów, dziekanów, dyrektorów instytutów i kierowników zakładów uczelnianych oraz promotorów prac magisterskich, a także samych dyplomantów. Należy je nadsyłać do 30 października każdego roku do Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu (ul. Piastowska 17, 45-082 Opole). Do egzemplarza rekomendowanej pracy magisterskiej należy dołączyć następujące informacje: imię i nazwisko autora, datę i miejsce jego urodzenia, dokładny adres zamieszkania i miejsce pracy.

Celem konkursu jest wyłonienie najlepszej ze zgłoszonych prac magisterskich, której autor otrzyma dyplom i nagrodę pieniężną w wysokości 2000 złotych.

Zapraszamy do udziału w Konkursie

Państwowy Instytut Naukowy
Instytut Śląski w Opolu

Koncepcja merytoryczna prezentacji
prof. dr hab. Bogdan Cimała,
prof. dr hab. Stanisław Senft

Opracowanie graficzne i informatyczne
mgr inż. Tomasz Marchut

Koordinacja
mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska